

Въпросите, свързани със същността и типологията на статистически структури, са сравнително пълно разгледани в Сугарев (1975), Величкова (1981), Гатев (1987). Отграничават се следните основни видове статистически структури: а) **статични и хронологични**, в зависимост от това дали изразяват статика или динамика; б) **моментни, периодни и балансови** според вида на съвкупностите, за които се отнасят; в) **прости и сложни** според броя на признаците, по които са формулирани - един или повече; г) **вариционни (метрирани), категорийни (атрибутивни), регионални (пространствени) и темпорални** според вида на признаците, по които са формулирани; д) **междугрупова и вътрешногрупова**, когато съществува необходимост и възможност за разчленяване на отделните групи на подгрупи.

Основен проблем при формиране и изследване на статистически структури е този за броя n на отделните групи. По принцип $n \geq 2$ и е в непосредствена връзка с разглежданите съвкупности и поставената цел.

ЕДИНИЧНИ ИЗМЕРИТЕЛИ ЗА СТРУКТУРНИ ПРОМЕНИ

Независимо дали се изследват изменения или различия, анализът на статистически структури обикновено започва със сравняване на отделните относителни дялове. За целта се използват **единични измерители** за абсолютни и относителни структурни изменения.

Тези измерители са въведени от Л. Казинец (1969, с. 29). Разликите

$$\Delta f_i = f_{it} - f_{io}, (i = 1, 2, \dots, n) \quad (2)$$

характеризират **абсолютните структурни изменения** и показват с колко пункта се е увеличил или намалил i -ят относителен дял. С f_{it} е означен i -ят относителен дял на структурата F_t , а с f_{io} - i -ят относителен дял на базисната структура F_o .

Измерителите за **относителни структурни изменения** включват индексите за отделните относителни дялове и съответните **относителни прирасти**:

$$I_{f_i} = \frac{f_{it}}{f_{io}}, (i = 1, 2, \dots, n), \quad (3)$$

$$P_{f_i} = \frac{f_{it} - f_{io}}{f_{io}}, (i = 1, 2, \dots, n). \quad (4)$$

При единичните измерители за относителни структурни изменения се изисква $f_{io} > 0$, ($i = 1, 2, \dots, n$).

Връзката между относителните прирасти P_{f_i} и относителните структурни изменения I_{f_i} се дава с формулата (Гатев, 1987, с. 29):